

- Simun baptisnu “²¹Loron ida, wainhira ema hotu simu ona baptisnu no Jesus rasik simu tiha baptisnu no sei harohan dau-daun, lalehan nakloke.” (Lk 3: 21)
- Tempo deskansa “Iha loron hirak neba Nia sa’e ba foho atu harohan; kalan tomak Nia harohan ba Maromak.” (Lk 6: 12)
- Molok halom halo Lazaru moris hias; “Sira hasai fatuk. Jesus foti matan ba lalehan dehan: “Aman, Ha’u fo agradese ba Ita Boot tan Ita rona Ha’u.” (Jo 11: 41)
- Atu halo tuir nafatin nia Aman nia hakarak; “La’o uitoan ba oin, Nia monu taka oin ba rai hodi harohan no dehan: “Ha’u Aman, bele karik, hadook tiha kalis ne’e housi Ha’u; maibe la’os nudar Ha’u nia hakarak, maibe nudar Ita nian.” (Mt 26: 39)
- Agradese ba ai-han sira ; ¹¹Kaer tiha paun, Jesus fo agradese, hodi fahe ba ema sira nebe tur iha neba; Nia halo mos nune’e ho ikan sira. Sira han to’o sira hakarak para. (Jo 6: 11)

Jezús mak Maromak Oan, nia mak sasan hotu nia nain, maibe Nia sei harohan/ koaliala ho Nia Aman liu husi orasaun. Karik ida ne’e difisil atu ita bele komprende, maibe lisaun husi ida ne’e fasil no simplis liu: se Jezús husu ba Maromak liu husi orasaun atu komprende nia misaun ka tenki halo saida iha nia moris, sa tan ita sira ne’e, presisa liu tan no harohan barak liu tan.

Nu’udar Kristo nia eskolante, ka ema fiar nain, ita sei hakaas an atu harohan, hamutuk ho Jesus. Matan moris, hare ema ne’ebé presisa ita nia tulun. Hanesan Anjo, hare katak Jezús mesa-mesak nia hamaluk Nia, la hein ema husu ita nia tulun. Hare ha’u nia kolega moras nia presisa tulun, ha’u hanoin atu tulun, la presisa mestre dehan ó tulun nia. Ha’u nia kolega la mai eskola nia la hakerek lisaun be ohin ami copia, ha’u fo empresta ha’u nia kadernu ba, la hein atu nia husu mai hau. Nsst.

Katekese ba Oratorio

iha tempo

Quaresma 2015

O Gabinete de Imprensa da Santa Sé fo sai testo,
Amo Papa Francisco nia mensajem ba quarema 2015.

Ho titulu: **“HAMETIN IMI NIA FUAN”**refensia versiklu ida husi S. Tiago nia surat..... mensajem hasai iha data 4 de Outubro, bolu ba arani sira atu enfrenta “globalizasaun nia indiferensia.

“Indiferensia hasoru ita nia visiño no mos ba Maromak, ida ne’e mak tenta-saun ida ba ita sarani sira, Amo Papa hakerek . “tinan-tinan iha tempu quaresma nian ita presisa atu rona fila fali dala ida tan Profeta sira nia lian be haklaken kona ba ita nia konsiensia nia problema”.

Nia hatutan tan:

Iha inkarnasaun, moris iha rai ne’e nian, Maromak Oan nia mate, no moris hias, mak odamatan be iha Maromak no ema nia klaran, lalehan no rai nia klaran, loke dala ida tan ba ema hotu. Kreda mak liman be loke odamatan ida ne’e, agradese ba nia, haklaken Maromak nia liafuan, celebra Sakramentu sira no ninia sasin kona ba fiar liu husi domin. Maibe mundo taka-an no taka odamatan be Maromak atu liu mai iha mundo no mundo atu ba iha Maromak. Nune’e Liman ne’e mak Kreda, nunka bele hakfodak se karik despresa, haterus no hakanek.

Liu tiha fo rekomendasaun ba Sagrada Eskritura nia versaun tolu, Amu Papa fo konklusaun, “mai ita husu ba Maromak: ‘Fac cor nostrum secundum cor tuum’: halo ami nia fuan sai hanesan Ita nian (Sgradu Corasaun de Jezús nia ladaña). Iha dalan ida ne’e ita bele simu fuan ida be firme no perdua, atentivu no jenerosu, fuan ida ne’ebé laos taka metin, indiferente ka vitima ba globalizasaun indiferente nian.

husu ba Nia: “Na’i, ami bele hakanek ho surik?” ⁵⁹Sira ida hakanek tiha amlulik boot nia atan ida, hodi tesi nia tilun kuana. ⁵¹Maibe Jesus dehan: “To’o ona!” Hafoin, kona tiha atan ne’e nia tilun, Jesus halo nia kanek sai diak fali. ⁵²Tuir mai, Nia dehan ba sira nebe mai hasouru Nia, ba amlulik boot sira, na’i ulun sira templu nian no katuas sira: “Imi mai ho surik no ai tonka sira hanesan hasouru na’okten ida? ⁵³Loron loron Ha’u hela ho imi iha templu, no imi la foti liman hasouru Ha’u; maibe ohin ne’e imi nia loron, ohin ne’e nakukun nia ukun.”

Perguntas

1. Too tiha iha foho liveira nian, Jezús dehan saida ba nia eskolante sira?
2. Haktuir ba Jezús nia hamulak?
3. Jezús hamulak tiha nune’e saida mak mosu ba Nia?
4.

Resumo

Jezús harohan iha foho oliveira nian, importante iha fatin ne’e ita hetan iha v 43-44, versiklu ida ne’e koalia kona ba Jezús nia tauk, molok hasoru terus (sakrifisio) ne’ebé Nia tenki hasoru iha tempo badak nia laran. Tauk ida ne’e halo Jezús tama iha kondisaun ida ne’ebé hanaran hematidrosis “kosar ran”. Jezús nia kondisaun tauk hasoru terus boot ne’e, bele kompara ho Moises nia kondisaun be hatan ba Maromak molok ba hasoru Faraun Ejipto nia liurai.

Tuir St. Agostinho, iha ema balun, sira be heresia fo ksolok ba sira nia an dehan iha ne’e mak hatudu Jezús nia frakesa. Hodi hein Anjo (ema seluk) nia tulun atu fo ksolok ba Nia. Maibe lolos sira tenki hatene no ema sarani sira liu-liu hatene katak Ida hakiak Anjo no mundo rai klaran ne’e la presisa, tulun husi buat hirak be Nia halo/ hakiak ne’e. (*De Trinitate*, Book 10, para. 41). Wainhira Jezús sente tauk ne’e sentiment nu’udar ema nian. Basa Jezús ne’e iha naturesa rua, Maromak no Ema. Nu’udar ema ne’e mak nia senti mentu. Nu’udar nia senti no hasoru kondisaun ida ne’e, Anju nia be hakiak ne’e, senti nia Nain nia todan mai atu hamaluk nia Nain, laos Jezús mak presisa ninia tulu.

Jezús nia moris hamutuk ho ita iha rai ne’e, hatudu mai ita komunikasaun nia importansia. Hanesan evanjellu hatuir momentu sira be Jezús harohan kuase 20 resin, Jezús harohan ba nia Aman iha Lalehan. Nia harohan iha tempu oi-oin;

4. Ema ida Ia besik ha'u,
hewai ha'u nudar buat aat ida.
5. Ba Ita liman ha'u moris hasa'e;
sadia ha'u hosi ema aat.
6. Ita futar oin nabilan mai ha'u,
tan Ita laran luak.
7. Laran metin, haksolok, imi be fiar Maromak. ¹⁶⁹

Ilustrasaun

Animador prepara, kores atu sira Pinta.

Evajellu Lk 22: 39-46 *badak* (Lk 22: 41- 44; Mt 26: 36-46; Mrk 14: 32-42)

Hanorin iha foho Oliveira

³⁹Sai tiha housi uma, Jesus, tuir nia lisan, la'o ba Foho Oliveira; nia eskolante sira mos tuir Nia. ⁴⁰To'o tiha fatin neba, Nia dehan ba sira: "Imi harohan ba atu imi keta monu ba babeur." ⁴¹Hafoin Nia haketak an housi sira, dook hanesan wainhira ema tuda fatuk. Nia hakneak hodi hamulak nune'e: ⁴²"Aman, Ita hakarak karik hadook tiha kalis ne'e housi Ha'u; maibe halo tuir la'os Ha'u nia hakarak, maibe Ita nian ba." ⁴³Iha oras ne'e, anju ida housi lalehan mosu ba Nia hodi haksolok netik Nia. ⁴⁴Ho laran susar teb-tebes, Nia hamulak ho neon ho laran manas liu tan. Nia kosarben hanesan ran suli ba rai.

⁴⁵Harohan hotu tiha, Nia hamriik hodi hakbesik nia eskolante sira; hetan sira toba hela tan neon sala. ⁴⁶Nia dehan ba sira: "Tansa imi toba? Hamriik hodi harohan ba atu imi keta monu ba babeur."

Sira kaer Jesus

⁴⁷Nia sei koalia hela, ema lubun boot mosu mai, no ida nebe naran Judas, sira na'in sanulu resin rua ne'e ida, la'o iha sira oin. Nia hakbesik atu rei Jesus. ⁴⁸Jesus dehan ba Nia: "Judas, hodi rei mak o saran Oan Mane?" ⁴⁹Hare tiha buat nebe atu mosu dau-daun, sira nebe hale'u Jesus

Jezús nia hanorin konaba harohan

Iha katekese ba kuaresma ne'e sei koalia kona ba orasaun nia importansia tuir Jezús Kristu nia hanorin. Orasaun ne'e importante iha Maromak nia Futar Lia Fuan, nune'e fo sai momos iha Sagrada eskritura katak, ita sira ne'e simu bolun atu harohan "harohan nafatin" (Tes 5: 17), "manan imi nia an no sai roman, atu imi bele harohan" (1 Pt 4:7), "persevere iha orasaun" (Rm 12: 12), "matan moris ba (iha harohan) tempo hanesan hasa'e agrade" (Kol 4:2) nsst. (1 Kor 14:14-15, Ef 6:18, Flp 4:6, Kol 4:12, I Tm2:1, Tg 5:13, 16-18 no Antigu Testamento).

Iha referensia barak husi Maromak Nia Lia Fuan kona ba orasaun nia importansia, dala ruma orasaun ne'e ema haluha, no hanoin katak ne'e aktividade ruma ne'ebé la dun importante iha ema nia moris. Katekese ida ne'e nia objetivu atu ita komprende orasaun nia importansia no orasaun ne'e importante liu iha Jezús Kristo nia vida.

I

Semana

Jesus hanorin atu hamulak**Objetivo**

Iha hakarak atu hatene orasaun be Jezús hanorin

Komprende orasaun be Jezús hanorin

Harorahan ba Maromak ho orasaun be Jezús hanorin

Prosesu

Orasaun, hodi padre, hodi Filho,

Kninanuk: orasaun Ami Aman

Ilustrasaun Istoria

Loron ida Antonio konta nia istoria kona ba ninia relasaun ho nia aman nain rua, ne'e mak aman be taumatan ba husi kiik too boot no Aman iha lalehan.

Fofoun nia konta wainhira nia sei kiik, nia fiar liu ba nia aman be tau matan ba nia ne'e, "hodi halo tuir didiak buat hotu be nia husu mai ha'u atu halo". Nia hein nia papa hadiak sasan be aat no fo hanoin diak ba nia (Moral). Nia tauk liu atu halo nia aman senti aat kona ba nia hahalok sira. Nune'e nia halo tuir didiak nia aman nia liafuan sira hotu. Maibe lolos aman nia domin no laran sadia ba oan ida la falta.

Antonio kontinua konta nia istoria, "iha tinan ruma liu ba, ha'u halo buat ruma hakanek ema barak nia fuan. Hodi hakanek ema seluk nia fuan ne'e, ha'u hapara ha'u nia relasaun ho ha'u nia Aman iha Lalehan. Ha'u haluha atu husu nia perdaun ba sala ne'ebé ha'u halo ona ne'e, hodi husu fali Nia konellu mai ha'u".

Tinan barak mak liu, ha'u hanoin Maromak, maibe ha'u la hatene atu halo saida, hodi hetan fali relasaun ho Aman hanesan uluk. Ha'u rona deit husu animador ida iha oratorio dehan nune'e; "husu diskulpa ba Maromak ho neon no laran tomak"

Wainhira rona hanesan ne'e, ha'u sai duvida liu tan, ha'u dehan deit diskulpa ne'e hotu ona ga oinsa tan ...? nia hare ema barak ba konfessa, nia husu ba animador ne'e, atu lutun nia ba konfessa. ikus mai nia mos prepara nia an didiak hakbesik ba Sakramento konfessa.

Konfessa liu tiha, nia senti hakmatek no haksolok liu.

Sira be hela iha uma, hahu'u hader, buka Jezús la hetan, hafoin sira buka nia, sira buka tuir Nia too heta. Maski sira hatoo ba Nia ema barak buka nia, Nia fo hatene sira katak Nia tenki ba fali fatin seluk. Laos iha fatin ne'e deit mak nia tenki haklaken. Nune'e sira ba duni iha fatin seluk atu Jezús hanorin mos sira seluk iha fatin ne'ebá.

Dala ruma iha ita nia moris, ita hetan hahi/ gaba, husi ema ruma ita haksolok ho ida ne'e. No ita konta ida ne'e iha tempo naruk ida nia laran susar atu haluha. Iha evanjellu ne'e Jezús hanorin mai ita, atu halo tan buat seluk ka halo diak ne'e ba seluk tan, laos ba ida be gaba ó ne'e deit. Basa buat diak be fo ba ó ne'e atu halo diak ba ema hotu laos ida be gaba ó ne'e deit ona.

Keta haluha katak, harohan ne'e importante iha ita ema nia moris. Nune'e banati tuir Jezús, molok halo serbisu seluk, uluk nanainharohan. Molok sai husi kuartu tur iha kama harohan orasaun dader nian. Keta hader mai, halai lalais ba ona buka bola atu tebe, ne'e sala. Nudar labarik diak, sarani diak, hader molok sai husi toba fatin harohan uluk.

V

Semana

Jezús harohan molok hahu nia terus**Objetivu**

Hatene harohan ba Maromak

Komprende Maromak mak kbiit nain

Harohan uluk, molok halao aktividade/ knar ida.

Prosesu

Orasaun, hodi padre, hodi Filho,

Kninanuk **IHA ITA LIMAN, HA'U AMAN 337**

Iha Ita liman, ha'u Aman, Ha'u saran ha'u nia espiritu.

1. Na'i, hadook ha'u hosi susar tomak
Tan Ita mak ha'u nia tulun.
2. Ba Ita liman ha'u klamar hasa'e,
Na'i, ha'u nia Maromak, sadia ha'u!
3. Ema aat sira hamoe ha'u,
maluk sira hewai ha'u.

Narador : Dadersan nakukun, Jezús sai husi uma, ba fatin fuik ida hodi harohan.

(ida be hola Jezús nia fatin lao ba fatin orasaun nian be prepara ona, too iha ne'ebaa nia hakneak harohan)

Narador: Simao ho nia maluk sira ba buka tuir Jezús Apotolu sira hetan tiha Jezús, sira dehan ba Nia.

Pedro: “Na’i ema hotu buka Ita.”

Jezús: “Ita ba fatin seluk, iha knua sira besik atu Ha’u haklaken mos iha neba, basa tan ne’e mak Ha’u mai.”

Narador: Nia ba haklaken iha sinagoga sira Galileia tomak hodi duni sai diabu sira.

Evanjellu Mk 1: 35-39 (Mat 4: 23-25; Lk 4: 42-44)

Jesus hanorin iha Galileia

³⁵Dadersan nakukun, Nia hamriik, sai ba fatin fuik ida hodi harohan.

³⁶Simao ho nia maluk sira buka tuir Nia. ³⁷Hetan tiha Nia, sira dehan: “Ema hotu buka Ita.” ³⁸Nia hatan ba sira, “Ita ba fatin seluk, iha knua sira besik atu Ha’u haklaken mos iha neba, basa tan ne’e mak Ha’u mai.”

³⁹Nia ba haklaken iha sinagoga sira Galileia tomak nian hodi duni sai diabu sira.

Perguntas

1. Tansa iha dader nakukun, nusa la loraik ida.
2. Tansa tenki ba rai fuik?
3. Liu tiha harohan Jezús husu atu ba ne’ebé?
4.

Resumo

Se ita hare no rona didiak drama no Evanjellu, hatoo mai ita buat ida, Jezús sai dadersan liu atu harohan. Dadersan ne’e mak momento hakmatek nian, tempo uluk liu iha loron ne’e. Nia sai husi uma ema sei toba, sei daauk iha tarutu barak, sei silensio/ hakmatek, Jezús hasae harohan, koalia ho nia Aman. Tamba dader san sai sedu liu husi uma, Nia hetan tempo naruk atu bele harohan ba Nia Aman.

Perguntas

1. Antonio wainhira sei kiik, nia fiar liu ba se, no hodi halo saida?
2. Iha tinan ruma liu ba, Antonio halo saida no hapara saida?
3. Antonio senti saida wainhira konfessa liu tiha?
4.

Evanjellu

Lukas 11:1-10 (Mat 6: 9-13, 7:7-11)

Jesus hanorin atu hamulak

¹Loron ida, Nia harohan iha fatin ida. Hotu tiha, nia eskolante ida hateten ba Nia: “Na’i, hanorin ami atu harohan hanesan Joao Baptista hanorin nia eskolante sira.” ²Nia dehan ba sira: “Wainhira imi harohan, hateten nune’e: ‘Aman, tulun ema atu hahi Ita naran. Halo Ita nia reinu to’o mai ami. ³Haraik aihan loron loron nian mai ami. ⁴Haraik perdua mai ami sala, nudar ami perdua ema nebe halo aat ami. Labele husik ami monu ba babeur.” ⁵Nia dehan tan ba sira: “Imi ida iha belun ida karik nebe iha kalan boot ba hateten ba nia: ⁶ ‘Belun, fo netik paun fuan tolu mai, basa ha’u nia belun foin to’o mai housi dook no ha’u la iha buat ida atu fo ba nia.’ ⁷Belun ne’e bele hatan housi uma laran: ‘Keta hasusar ha’u! Odamatan taka metin ona. Ha’u ho ha’u nia oan sira toba tiha ona. Ha’u la bele hader atu fo buat ruma ba o.’ ⁸Ha’u dehan ba imi katak, maski nia sei la hader hodi fo tamba sira belun malu, nia sei fo duni buat hotu nebe nia belun kuran tamba nia husu fila fila. ⁹Ne’e duni, Ha’u dehan ba imi: husu ba, imi sei simu; buka ba, imi sei hetan; tuku odamatan ba, odamatan sei nakloke ba imi. ¹⁰Basa ema hotu nebe husu, sei simu; ema nebe buka sei hetan; no ba ema nebe tuku odamatan, odamatan sei nakloke ba nia. ¹¹Iha imi le’et, aman ida nebe mak sei fo samea wainhira nia oan husu ikan? ¹²Eh sei fo sakunar ida wainhira nia husu manu tolun? ¹³Ne’e duni, maski imi ema laran aat hatene fo buat diak ba imi nia oan sira, oin sa liu tan mak imi nia Aman iha lalehan sei haraik Espiritu Santu ba sira nebe husu ba Nia?”

Perguntas

1. Eskolante sira husu saida ba Jezus?
2. Jezus hanorin atu harohan ne’e hateten saida?
3. Jezus dehan husu ba, imi sei,
4.

Resumo

Iha evanjello ne'e ita rona katak, Jezús harohan, maibe evajelistas sira la hatoo mai ita Jezús harohan iha fatin ida ne'ebé. Jezús mak Maromak, ema hasa'e harohan ba nia, maibe iha ne'e Nia harohan ba Aman, nundar ema nia Harohan, nu'udar Oan harohan husu tulun ba nia Aman. Liu tiha Nia harohan, nia eskolante sira husu Nia hanorin sira atu harohan. Nune'e Jezús hanorin sira atu harohan no halo sira iha entusiasmu atu harohan nafatin no brani harohan.

Orasaun ne'e importante iha ita ema sarani ida nia moris. Se ema sarani ida la reza, ne'e hanesan animal ida, basa animal deit mak la reza, tamba nia la hatene Ida be halo nia moris, Ninia diak tomak no laran metin ba Nia. Tan ne'e ita ema sarani nia knaar ida mak reza bei-beik, atu hametin ita nia knaar harohan, ne'e mak Jezús hanorin ita atu harohan, no Nia dudu ita atu iha esperansa ba ita nia orasaun ne'e.

Jezús hanorin Nia eskolante sira atu bolu Maromak, "Aman", iha ne'e Jezús hatama nia eskolante sira iha relasaun ho Aman. "tulun ema atu hahi Ita naran". Uluk liu mak husu atu Maromak nia naran, be Nia hodi mai iha mundo, ema iha rai ne'e bele hahi liu husi Nia (Jezús). "Halo Ita nia reinu to'o mai ami". Atu Maromak nia hakarak "ksolok no lialoos/ liberdade bele ukun ema nia fuan.

Ba dala uluk husu "³Haraik aihan lora lora nian mai ami", atu hetan ai-ahn iha lora-lora. Ai-han ida ne'e laos deit hahan be ita han iha lor-lora, maibe iha mos ai-han moris nian, la ho ida ne'e ema labele moris. "⁴Haraik perdua mai ami sala, nudar ami perdua ema nebe halo aat ami". Husu perdua ba sala be ema halo, la moris tuir Maromak nia hakarak iha lora-lora. Nune'e husu perdua mos lora-lora, laos iha tempo ne'ebé ita hakarak deit. Momentu be halo sala momentu ne'e keda ó husu diskulpa, laos aban bainrua lai. No perdua ida fo sira be perdua nia maluk sira. Sira la perda nia maluk, Maromak mos la perdua sira basa iha orasaaun ne'e ita reza nune'e "nu'udar ami perdua ba ema halo aat mai ami". Laos nu'udar ami perdua tuir ami hakarak. ⁴... "Labele husik ami monu ba babeur". Ema n'e husu atu la bele monu ba susar no terus sira be, halo fraku ninia fiar no hadook nia husi Maromak nia Reinu.

Ida be iha paun ne'e (cf v3) toba ona, maski toba tenki hader fali fo paun ba nia kolega be mai husu ne'e insisti, no disturba ninia toba. Nune'e ita ema wainhira hare ita nia maluk husu buat ruma, ita fo buat be ita iha, ha'u hanoin Maromak mos sei fo mai ka selu fali ita buat be ita

Nune'e aten brani ba, Jezús reza mai ita hanesan iha nia harohan dehan "Ha'u la reza ba mundo, maibe ha'u reza ba sira be Ita haraik mai Ha'u. Ita sira be sarani ne'e mak Maromak haraik ba Jezús. Ita presisa deit halo didiak ita nia knaar no laran metin iha Jezús.

IV

Semana

Jezús harohan iha fatin hakmatek

Objetivo

Hatene hili ambiente harohan nian

Komprenhe katak wainhira harohan tenki halo saida

Buka fatin silensiu atu harohan

Prosesu

Orasaun, hodi padre, hodi Filho,

Knananuk **OHIN DADER** **38**

1. Ohin dader, dala ida tan

ha'u mai harohan no husu Ita roman,
tamba ha'u la bele la'o tan ba oin,
hakarak rona Ita lia nebe dehan:
Aman hadomi, Nia bolu ha'u,
Atu fo ksolok ha'u.

Ha'u ba la'o ha'u dalan, ha'u ba

Tamba Na'i mak domin, tamba Na'i bolu ha'u,

Tamba Na'i mak domin.

2. Ohin ne'e karik dala ida tan,

ha'u ba tanis, hamnasa, hanoin
basa la hatene lora aban nian.
Buat ha'u hatene mak ida ne'e los:
katak ha'u Aman bolu ha'u nafatin
atu fo ksolok ha'u.

Ilustrasaun

Drama

- Animador prepara: - labarik ida nu'udar Jezús no apostolo sira.
- Fatin ida orasaun nian

Perguntas

1. Se mak dehan “Simao, Simao, hare ba, Satanas buka ona atu koko o hanesan trigu musan”
2. Jezúa dehan tiha lifuan hirak iha leten, nia dehan tan saida ba Pedro?
3. Hafoin Jezús tutan tan “ molok Pedro fila fali nia halo saida?
4.

Resumo

Iha fraze foin imi forma ne’e Jezús nia lifuan be fo hatene ba Pedro. Tanba sa Jezús fo koragem ba pedro ho lifuan hirak ne’e, tamba satanas husu ona lisensa atu tenta disiplu sira. Hanesan iha S. Pedro nia surat dahuluk dehan; “Pasensia no matan moris ba! Imi nia funu-balun, diabu, la’o ba mai hanesan leaun ida, hodi buka atu han ema ruma” (I Pr 5:8). Katak presisa kuidadu, se ita la kuidadu hanesan sama kois deit bele monu kedas, katak keta abusa malu, provoka malu, keta sukit fali buat be liu ona, se lae, satanas aproveita ita monu kedas ba nia tentasaun.

Jezús hatutan tan nia lifuan “Ha’u reza ba ó Pedro ne’e hodi dehan; “atu o nia fiar keta kuran; hafoin wainhira o fila fali, o sei hametin o nia maun alin sira.” Ida ne’e Jezús koalia ba Pedro (Disiplu sira) basa sira ne’e mak sei hametin sarani sira nia fiar. Hanesan iha Evanjellu S. João haktuir “⁹Ha’u harohan ba sira; Ha’u la harohan ba mundu, maibe ba sira nebe Ita haraik tiha mai Ha’u, basa sira Ita nian.” ¹¹Ohin Ha’u la hela ona iha mundu, maibe sira sei hela iha mundu, no Ha’u ba hasouru Ita. Aman Santu, tau matan ba sira iha Ita naran nebe ita haraik mai Ha’u, atu sira sai ida deit nudar Ita ho Ha’u ida deit. (Jo 17: 9. 11). Jezús la koalia deit maibe nia halo, Jezús halo buat ne’ebé nia dehan. Jezús nia harohan ba Pedro ne’e antes nia monu/ nega Jezús. Maski hafuhu tuir Jezús; nia kala brani iha kotuk deit, tan ne’e ema foin koñese nia, nia hahu’u bosok kedas.

Alin sira, Pedro hare Na’i ho matan rasik, kaer ho nia liman, koalia rona nia lian, sei nega Jezús. Ba ita sira be fiar maski la hare ne’e, aprende husi sira (Pedro) atu la bele halo sala hanesa sira nian. Mai ita hametin ita nia fiar hodi la bosok ka nega Jezús iha ema fiar (relijiaun) seluk sira nia oin. Se ita sala ona bosok ona karik, labele subar, maibe buka na’ilulik konfesa kedas. Keta tauk ba tentasaun, basa buat hirak ne’e hotu iha atu koko ita nia fiar. Ita nia fiar ne’e metin ka lae.

halo ba ita nia maluk sira.

¹¹Iha imi le’et, aman ida nebe mak sei fo samea wainhira nia oan husu ikan?. Ita nia aman sira la bosok ita, promete sira halo tuir, nune’e mos Maromak, sei haraik Epírito Santo mai ita. Se ita nia aman sira dala ruma bosok ita karik Maromak la bosok ita. Ita mak bosok Maromak hodi promete falsu maibe Maromak lae.

II

Semana

Jezús harohan molok bolu nia eskolante sira

Objetivo

Hatene orasaun nia impotansia

Komprende tamba sa tenki harohan

Harohan molok halo desijaun

Kananuk makloke: HA’U RASIK HILI IMI

263

Ha’u rasik hili imi atu imi bele ba

Haklaken Ha’u Evanjeliu iha mundu raiklaran!

1. Ba tatoli Ha’u lifuan,
halibur ema tomak hodi Ha’u naran.
2. Ha’u horik (ho) imi ba nafatin;
lori paz no domin ba povu raiklaran.

Prosesu

Orasaun: HODI PADRE, HODI

Knananuk: orasaun Ami Aman

Ilustrasaun Istoria

Animador ida iha nia tempo hanorin katekese ba oratoriano sira, nia husu nune’e; “wainhira imi hetan difikuldade ida, uluk nanain imi halo saida?” nia foba sira opsaun tolu atu sira bele usa hodi hatan nia pergunta ne’e: Haka’as an atu rejolve mesak; Bolu kolega sira hodi konta ba sira; Husu Maromak nia tulun

Iha ema nain rua deit mak hatan husi nain 25 be iha, katak uluk nanain sira harohan, hafoin koko resolve. Husi sira ne'e barak hili numeru 2 seluk numeru 1.

Lee Evajellu Lk 6: 12-16 (Mat 10: 1-4; Mrk 3: 13-19)

Jesus fihir eskolante na'in sanulu resin rua

¹²Iha loron hirak neba Nia sa'e ba foho atu harohan; kalan tomak Nia harohan ba Maromak. ¹³Iha dader, Nia bolu ba nia An eskolante sira, hodi fihir housi sira le'et na'in sanulu resin rua nebe Nia hanaran 'apostolu' ¹⁴Simao, nebe Nia hanaran **Pedro**, ho nia alin **Andre**; **Tiago**, **Joao**, **Filipe** ho **Bartolomeu**; ¹⁵**Mateus**, **Tome**; **Tiago**, Alfeu nia oan; **Simao** nebe hanaran Zeloso; ¹⁶**Judas**, Tiago nia oan, no **Judas Iscariotes** nebe sei saran Nia.

Resumo

Se ita hare didiak katak, laos evanjelista ida deit mak hakerek kona ba Jezús bolu nia eskolante sira, maibe iha evanjelista nain tolu ka evanjellu Sinoptiko hakerek hotu kona ba eventu ida ne'e. Atu bolu eskolante sira uluk nanain Jezús harohan kalan tomak, karik bele dehan halo adorasau. Iha Jezús nia orasaun ne'e Jezús husu tulun ba Maromak, atu hatudu ema ba nia nune'e nia labele halo sala wainhira bolu eskolante sira ne'e. Iha ema barak, Jezús karik la siguru lolos tenki bolu se, nune'e Nia harohan iha kalan tomak ida, atu nia la bele sala wainhira bolu sira nain sanulu resin rua ne'e sira barak ne'e nia le'et.

Alin sira, ita mos hasoru eventu bar-barak iha ita nia moris. Hanesa; ohin mai iha oratorio, molok mai hau reza, atu too iha centro oratorio ha'u bele halimar ho ema hotu, la hirus ema, sai belun ba ema hot-hotu, buka kolega tulun kolega sira be presisa tulun, nsst. Buat kiik deit, bain-bain nian, maibe se ita la reza karik, buat hirak ne'e sei sai susar no difisil mai ita.

Nudar sarani ita presisa harohan nafatin, basa rasaun mak halo relasaun ho Maromak. Se ita la reza, ita la koalia ho Maromak, ita lakon resau ho Maromak. Se ita iha relasaun ho Maromak, hanesa ita mai oratorio ita la halimar ita nia kolega sira, maibe tur no hamriik mesa-mesak. Imi gosta, ema la liga imi, la halimar imi? "lae" atu labele lakon belun sira, husu ba Maromak haraik belun barak nune'e bele halimar hamutuk no haksolok hamutuk, se ita la iha tur mesak, tristi la iha ksolok. Nudar sarani harohan bei-beik no harohan nafatin. Ita iha relasaun metin ho Maromak, ita sei hetan belun barak no sei hetan susesu iha ita nia moris lor-loron nian.

III Semana

Jezús harohan ba Pedro

Objetivo

Hatene harohan ba ema seluk (situasaun ka eventu ruma)

Komprenhe katak ema seluk presisa ita nia orasaun

Harohan ba nia familia sira (belun, autoridade, nsst)

Prosesu

Orasaun, hodi padre, hodi Filho,

Knananuk **MAI, NA'I JESUS** **205**

Mai, Na'i Jesus; mai, ha'u nia Na'i; mai, Na'i Jesus, mai.

Mai, ukun nafatin ha'u nia fuan; mai, Na'i Jesus, mai.

Ho ha'u nia liman hakarak fo, *mai, Na'i Jesus, mai.*

Ba ha'u nia maun alin ha'u sei fo tulun...

2. Ha'u nia fuan ho domin hateten...

Ho ha'u niaibun hakarak hananu...

3. Domin ho ksolok iha ha'u nia fuan...

Hasa'e harohan ba ha'u nia Na'i...

Ilustrasaun

Animador prepara letra *Pedro Ha'u harohan ba ó* (A=4, B=1, D=1, E=1, H=3, N=1, O=3, P=1, R=2, U=1)

- Letra sira ne'e tesi keta-ketak, sira mak forma.
- Animador fo hatene evanjellu ohin nian, sira lee hafoin sira forma liafuan ne'e.

Evanjellu

Lk 22: 31-38

Pedro sei heli lia kona ba Jesus

³¹“Simao, Simao, hare ba, Satanas buka ona atu koko o hanesa trigu musan. ³²Maibe Ha'u harohan ona ba o, atu o nia fiar keta kuran; hafoin wainhira o fila fali, o sei hametin o nia maun alin sira.” ³³Nia hatan: “Na'i, ha'u sei ba hamutuk ho Ita to'o dadur no mos to'o mate!” ³⁴Maibe Nia dehan: “Ha'u dehan ba o, Pedro: ohin, molok manu kokorek, o sei heli lia ba dala tolu katak o la hatene Ha'u.”